

pieminekļa Milda un uzraksts "Latvija. Nice place?", tomēr ceram, ka šī būs vienīgā reize, kad saukļa galā paši liekam jautājuma zīmi. Protams, ne visiem cilvēkiem patīk mani zīmējumi, kurā Milda ir attēlota, lidojot ar baloniem vai turot rokās puķes, nevis trīs zvaigznes, taču es uzskatu, ka simboli nav liekami uz pjeDESTĀLA un tiem nevajadzētu iet garām ar noliektu galvu, svētsvinīgi klanoties.

Ir cilvēki, kam patīk suvenīri tieši ar valsts simboliku, tāpēc esmu to pārveidojusi un izmantojusi arī *Nice Place* dizainā. No mākslinieces skatpunkta raugoties, Latvijas sarkanbaltsarkanais karogs šķiet garlaicīgs, turklāt krāsu paletē tā toni nav iespējams nekļūdīgi atrast, tas ir grūti definējams un līdz ar to – sarežģīti izmantojams. Arī valsts ģerbonis ir ārkārtīgi komplikēts – ar grīvu, lauvu, ozolu vitnēm un daudzām citām detaļām. Lai karoga motīvu padarītu azūru un grafiski interesantu, kartītē sarkanās krāsas joslas esmu papildinājusi ar valsts nosaukuma attēlojumu dažādās valodās. Toties mums ir paveicies ar valsts kontūru – Latvijas robežliniju zīmējums, manuprāt, ir ļoti atpazīstams. Mēs cenšamies veidot dizainu, kas šķīstu pievilcīgs ne tikai tūristiem, bet arī patriotiski noskaņotiem cilvēkiem. Uz krekla valsts nosaukumu nerakstām ar lieliem burtiem, taču asociācijas ar Latviju ietveram zīmējumā. *Nice Place* mērķis ir radīt kvalitatīvu, bet ne ekskluzīvu produktu. Cenas ir zemas, jo es vēlos, lai cilvēki šīs lietas pirktu. Es nevaru tās saražot, sēdēt mājās un uz tām skatīties. Esam gan nolēmuši taisīt to, kas pašiem patīk, neraugoties uz vidējo pieprasījumu pēc vienkāršākiem un saprotamākiem darbiem. Es nedomāju, ka mūsu lietas ir nesaprotamas, tomēr tās pavada stāsti, kas nebūt nav tik vienkārši, tāpēc cenšamies tos izstāstīt tā, lai cilvēki gribētu klausīties vēl un vēl. Piemēram, uz kartītes ar uzrakstu *All together*³ reproducēti astoņi reliģiskie simboli. Latvijā pastāv dažādas reliģiskās kopienas, te sastopami katoli, luterāņi, budisti, musulmaņi, pareizticīgie, hinduisti, dievturi un jūdaisti. Sabiedrība Latvijā ir ļoti nehomogēna, un šī kultūras daudzveidība, kas veidojusies gadsimtu gadsimtiem, būtu jāizmanto kā priekšrocība, nevis par varītēm jāmēģina izspiest kaut kādu absolūto latvietību. Latviešu kultūru darījuši citādāku un valodu bagātinājuši arī lībieši un latgaļi, tāpēc esam radījuši krekļus *Latgolys republika* un *Līvō republik*. Es mēdzu pasmieties par sevi – mani senči trīs paaudzēs ir bijuši tikai latvieši! Tas tiešām ir retums! Valts (Zanes Ernštreites vīrs – Z. B.) savukārt ir pa pusei lībietis, viņš ir viens no tiem, kas zina lībiešu valodu. Esam izveidojuši kartītes, uz kurām parādīti visu trīs vietējo valodu alfabēti – lībiešu, latviešu, latgaļu. Daudziem šis fakts ir jaunums, taču brīdī, kad vēlies Latviju vizualizēt, kad gribi to padarīt redzamu, sāk domāt par atšķirībām, kas iezīmē latviešu identitāti. Tā ir arī mana kā latvietes un Valta kā lībieša

Nice Place mērķis ir radīt kvalitatīvu, bet ne ekskluzīvu produktu. Cenas ir zemas, lai cilvēki šīs lietas pirktu. (Zane Ernštreite)

cieņa pret Latgali, mūsu paklanišanās austrumu reģionam, kas vienmēr ir bijis nenovērtēts. Pastkaršu komplektā, kas veltīts Latvijas reģioniem un kas, starp citu, ietver zīmētas kartītes, nevis standarta fotogrāfijas, redzami mūsu izvēlētie katra novada simboli. Tos apskatot, kāda pircēja brīnījās: "Latgalei – krucifikss?! Cik banāli!" – taču simboli ir banāli. Tie ir lietoti, lietoti un lietoti, līdz kļuvuši par populārzinātnisku frāzi. Kad tu brauc uz austrumu pusi un ieraugi pirmo krucifiksu, skaidri zini, ka esi nonācis Latgalē. Tiesa, arī Alsungā ir krucifikss, taču šī suitu katoliskā kopiena ir izņēmums. Vienubrid es rūpīgi pētīju Latvijas 19. gadsimta tautastērpus, atrodot katram reģionam, manuprāt, raksturīgākos brunču fragmentus. Kad pirmo reizi tikāmies ar Latvijas Nacionālā vēstures muzeja speciālistiem, es paņēmu līdzī šīs skices. Tā kā etnogrāfiskajā materiālā biju iedziļinājusies iepriekš, atlika vien izvēlēties motīvus, ar ko sākt. Diena, kad muzeja krātuvē vēram atvilktnes ar cimdiem, – tas bija kaut kas! Tiekot pie anilīna krāsām, suiti, piemēram, tās likuši spilgti sarkanas, violetas, dzeltenas, zaļas! Es domāju – kur ir tie, kas latviešiem piedēvē pelēkbrūnos zemes toņus? Mums nav Eifeļa torņa kā Parīzē, Kārļa tilta kā Prāgā vai aitu baru kā Īrijā. Norvēģiju mēdz asociēt ar troļļiem – tas ir stāsts, kas ir radies, un nevienu vairs neinteresē, cik patiens tas ir. Jūgendstils varētu raksturot Rīgu, bet nekādā gadījumā ne Latviju. Esmu iecerējusi pastkartes veltīt slavenībām, kas dzimušas Latvijā, taču vēlākos gados emigrējušas, – Markam Rotko, Gustavam Klucim, Sergejam Eizenšteinam, Filipam Halsmanam un citiem. Šī, iespējams, būs viena no ironisko atklātņu sērijām. Pašironija ietverta arī kartītē, kas veltīta Zemgalei. Esam nosprieduši, ka tā derēs īstiem Latvijas patriotiem. Ja kādam patiesi patīk Zemgale novembrī, šī plakanā, plakanā vieta, viņa mīlestība pret Latviju, ko raksturo viens no lielākajiem kalnu slēpotāju īpatsvaram pasaulē, ir nebeidzama. Tā ir ironija, ko vari atļauties pret sevi, vienlaikus šo vietu mīlot. Tu nevis izsmej, bet paironizē, ironizē tā sirsnīgi un ar mīlestību. ✘

¹ Jauka vieta (*angļu val.*).

² Cik jauki (*angļu val.*)

³ Visi kopā (*angļu val.*).